

Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim
Wydział Rady i Zarządu Powiatu

Wpł. 09. 12. 2024

L...dz..... zał.....

HRZ
Główny

Szanowni Państwo

W załączeniu przesyłam apel przewodniczącego Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP Kazimierza Barczyka do Premiera Donalda Tuska **w sprawie pilnego przywrócenia Programu „Czyste Powietrze”**.

Uprzejmie proszę o przestanie apelu wszystkim zainteresowanym.

Z poważaniem

Bartosz Lipszyc

Wicedyrektor Biura Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP
tel. 601 199 548

STAROSTWO POWIATOWE
w Wodzisławiu Śląskim

Wpł. 09. 12. 2024

e-mail
55168 zał. 57

Apel
Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP
do Premiera Donalda Tuska
w sprawie pilnego przywrócenia Programu „Czyste Powietrze”
Kraków, 5 grudnia 2024 r.

W imieniu Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP - największej organizacji samorządu terytorialnego w Polsce, zrzeszającej 1000 gmin, powiatów i województw w 20 regionalnych związkach - **wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec nagłego zawieszenia programu „Czyste Powietrze”** udzielającego dotacji do docieplania domów i instalacji nowoczesnego ogrzewania. Dzięki temu programowi możliwa jest nie tylko poprawa jakości powietrza w Polsce ale, co równie ważne, obniżenie rachunków za ogrzewanie w polskich gospodarstwach domowych, co w dobie rosnących cen nośników energetycznych jest szczególnie istotne.

Federacja zrzeszająca: *Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych, Związek Gmin Pomorskich, Stowarzyszenie Gmin Babiogórskich, Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza, Stowarzyszenie Gmin „Szansa Białej Przemszy”, Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP, Stowarzyszenie Gmin, Powiatów i Regionów Nadbużańskich, Stowarzyszenie Powiatów i Gmin Ziemi Łęczyckiej, Związek Gmin „Kwisa”, Związek Gmin Lubelszczyzny, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski, Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich, Związek Gmin Jurajskich, Związek Miast i Gmin Morskich, Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej, Unię Miasteczek Polskich, Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego, Związek Gmin Ziemi Kujawskiej, Związek Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego, Warmiński Związek Gmin* **wyraża swoje oburzenie, faktem że decyzja o wstrzymaniu programu zapadła bez konsultacji z samorządami oraz bez uprzedzenia jednostek samorządu terytorialnego o tym zamiarze.** Biorąc pod uwagę, że większość gmin jest zaangażowana w promowanie programu „Czyste Powietrze” wśród mieszkańców, jak i w przyjmowanie wniosków, takie podejście do samorządu jest absolutnie nieakceptowalne i świadczy o braku partnerskiego traktowania.

Nagłe zawieszenie programu postawiło wielu mieszkańców w trudnej sytuacji, a liczne działania gmin uczyniło bezzasadnymi. **Tysiące osób zostało z rozpoczętą procedurą składania wniosków – wiele z nich poniosło już znaczące koszty inwestycji, a nawet zaciągnęło kredyty. Teraz zostali pozostawieni sami sobie. Większość gmin włożyła ogromny wysiłek aby przekonać mieszkańców do skorzystania z programu, a teraz muszą tłumaczyć się z jego zamknięcia.** Nagłe, niezapowiedziane zamknięcie programu znacząco podważyło zaufanie do władz państwowych, zarówno po stronie mieszkańców jak i samorządów.

Nasz niepokój budzą również zapowiedzi Minister Klimatu i Środowiska o tym, że program „Czyste Powietrze” w nowej odsłonie **nie będzie już dostępny w sposób ciągły, a jedynie w ramach ogłaszanych naborów.** Byłaby to **negatywna i bardzo niebezpieczna zmiana, która pogłębiłaby kryzys w tym obszarze.** W Polsce do wymiany pozostało wciąż około 2,5 miliona urządzeń grzewczych na

paliwa stałe, które nie spełniają wymogów uchwał antysmogowych i charakteryzują się niską efektywnością energetyczną. Ze względu na ogromną skalę tego wyzwania dostęp do środków, które pomogą gospodarstwom domowym w termomodernizacji i przejściu na czyste ogrzewanie musi być ciągły.

Zdajemy sobie sprawę, że program „Czyste Powietrze” wymaga reform. Jednocześnie jesteśmy przekonani, że możliwe jest przeprowadzenie tych reform **bez wstrzymywania programu na długie miesiące**. Wiele rozwiązań może być wdrożonych w ciągu kilku dni, w tym rozwiązania stanowiące odpowiedź na nadużycia pojawiające się w programie. W przeszłości program był wielokrotnie reformowany przy utrzymaniu naboru wniosków.

Domagamy się natychmiastowego wznowienia programu „Czyste Powietrze”, niezwłocznego wdrożenia reform przyspieszających procedury aplikacyjne oraz ograniczających nadużycia a także kontynuacji programu w formule ciągłego naboru.

Należy podkreślić, że program „Czyste Powietrze” to najważniejszy program cywilizacyjny w obszarze transformacji energetycznej gospodarstw domowych. Dzięki programowi umowy na likwidację starych kotłów na węgiel i drewno podpisało już **ponad 800 000 beneficjentów**. Likwidacja starych pieców i kotłów na paliwa stałe już teraz przekłada się na znaczącą poprawę jakości powietrza. Ale czystsze powietrze to nie są jedyne korzyści płynące z programu. Dzięki dotacjom do termomodernizacji gospodarstwa domowe mogą uodpornić się na rosnące ceny nośników energetycznych, co jest szczególnie ważne w dobie kryzysu energetycznego oraz inflacji. Kolejna korzyść to zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego zarówno kraju, jak i samych gospodarstw domowych.

Pozytywnym przykładem walki o czyste powietrze w Polsce jest Kraków, gdzie przy współpracy samorządów terytorialnych, organizacji społecznych i mieszkańców uchwalona przez Sejmik Województwa Małopolskiego 1 lutego 2016 r. pierwsza w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej restrykcyjna uchwała o zakazie palenia węglem w Krakowie przyniosła znakomity efekt. Kraków zlikwidował w ostatnich latach ponad 25,7 tys. „kopciuchów” kosztem ponad 300 mln zł – obecnie zostało ich tylko 100! Na podstawie raportu AGH wiemy, że w Krakowie w jakość powietrza poprawiła się zdecydowanie szybciej niż w miejscowościach tzw. obwarzanka krakowskiego, gdzie taki zakaz jeszcze nie obowiązywał i wciąż dymi ponad 10 tys. „kopciuchów”.

Inspirując się sukcesem Samorządów Krakowa i Województwa Małopolskiego, pozostałe województwa w Polsce również przyjęły swoje uchwały antysmogowe oraz programy wsparcia.

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący Federacji RZGiP RP

Otrzymują:

1. Marszałkowie Sejmu i Senatu
2. Minister Klimatu i Środowiska
3. Samorządy terytorialne w Polsce
4. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej